

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-34-42, факс: 255-33-13, e-mail: comeuroint@v.rada.gov.ua

---

ВИСНОВОК

щодо проекту Закону про відновлення платоспроможності або ліквідацію кредитних спілок України

(реєстр. № 3803 від 07.07.2020, н.д. Тимошенко Ю.В., Цимбалюк М.М. та інші)

Комітет розглянув проект Закону на своєму засіданні 07 жовтня 2020 року (протокол № 50) відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України.

1. Загальна характеристика законопроекту

Метою законопроекту, як зазначено в пояснювальній записці до нього, є визначення та здійснення переліку та порядку здійснення заходів щодо реабілітації (відновлення платоспроможності) кредитних спілок, які у період 2010-2019 років, опинились на межі банкрутства, або дані про які було виключено з реєстру фінансових установ без волі на те самих кредитних спілок, або які знаходяться тепер на межі платоспроможності. А також - організація процесу ліквідації кредитних спілок, платоспроможність яких не можливо відновити.

Реалізація механізму рефінансування кредитних спілок, створення постійного діючого механізму захисту кредитних спілок від ризику неадекватної ліквідності в рамках проекту відновлення платоспроможності спілки, не лише забезпечить їх присутність на ринку, але й значно підвищить рівень захисту прав членів кредитних спілок, що буде відновлено.

Прийняття цього законопроекту дозволить вдосконалити чинне законодавство у сфері регулювання діяльності кредитних спілок України, та відновити довіру населення шляхом комплексного регулювання відповідних правовідносин у спеціальному законі, що має забезпечити розвиток цивілізованих ринкових відносин у цій сфері, а також - належний рівень захисту прав членів кредитних спілок, що ліквідуються, або потребують тимчасової підтримки.

2. Належність законопроекту за предметом правового регулювання до сфери дії права Європейського Союзу

Проект Закону за предметом правового регулювання належить до сфери фінансових послуг, що відповідно до Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 року № 1629-IV належить до пріоритетних сфер, в яких здійснюється адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу та охоплюється зобов'язаннями України передбаченими у рамках Глави 6 «Заснування підприємницької діяльності, торгівля послугами та електронна торгівля» Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію).

3. Відповідність законопроекту праву ЄС

За результатами правового аналізу проекту Закону щодо його відповідності *acquis* ЄС та Угоді про асоціацію слід зазначити таке.

Відповідно до положень *статті 133 Угоди про асоціацію*, Сторони визнають важливість наближення чинного законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до *acquis* ЄС. Таке наближення розпочинається з дати підписання цієї Угоди та поступово поширюватиметься на всі елементи *acquis* ЄС, зазначені у *Додатку XVII* до цієї Угоди.

Доповненням XVII-2 «Правила, що застосовуються до фінансових послуг» *Додатку XVII Угоди про асоціацію* визначено, що у банківській сфері мають бути прийняті відповідні положення, зокрема, Директиви 2001/24/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 квітня 2001 року про реорганізацію та ліквідацію кредитних установ (OJ L 125, 5.5.2001, р. 15–23) (далі – Директива 2001/24). Положення Директиви повинні бути впроваджені протягом 4 років з дати набрання чинності цією Угодою.

Положення частини першої статті 20 законопроекту щодо прийняття Національним банком України рішення про ліквідацію кредитної спілки узгоджуються з положеннями статті 9 Директиви 2001/24, якою передбачено, що тільки адміністративні або судові органи Держави походження, відповідальні за ліквідацію, повинні мати повноваження приймати рішення про початок процедури ліквідації кредитної установи, включаючи її філії, відкриті в інших Державах-членах.

В положеннях законопроекту частково враховані вимоги *статті 10 Директиви 2001/24*, якими передбачено, що кредитна установа повинна бути ліквідована згідно із законами, директивами та процедурами, які застосовуються в Державі походження цієї установи, якщо цією Директивою не передбачено інше. Законодавство Держави походження повинно визначати, зокрема, таке:

(a) майно, яке підлягає управлінню, та режим майна, яке кредитна установа придбала після початку процедур ліквідації;

(b) відповідні права кредитної установи та ліквідатора;

(c) умови, за яких можливі компенсації;

(d) вплив процедур ліквідації на поточні контракти, в яких кредитна установа виступає стороною;

(e) вплив процедур ліквідації на судові справи, порушені окремими кредиторами, за винятком незакінчених судових справ, про які йдеться в статті 32 цієї Директиви;

(f) позови (претензії) проти кредитної установи та вивчення позовів (претензій), що подаються після початку процедур ліквідації;

(g) правила, які регламентують подання, перевірку та визнання позовів (претензій);

(h) правила, які регламентують розподіл надходжень від реалізації активів, черговість позовів (претензій) та права кредиторів, які отримали часткову компенсацію після початку процедур щодо неплатоспроможності в силу права чи шляхом зарахування;

(i) умови припинення процедур щодо неплатоспроможності, зокрема шляхом укладення компромісної угоди, і результати такого припинення;

(j) права кредиторів після закінчення процедур ліквідації;

(k) хто має нести витрати, пов'язані з проведенням процедур ліквідації;

(l) правила, пов'язані з недійсністю, спірністю або відсутністю юридичної сили законодавчих актів, які спричиняють шкоду всім кредиторам.

Проект Закону частково враховує положення щодо державного регулювання та нагляду щодо ліквідації кредитних спілок, зокрема, проект закону передбачає лише сам факт отримання інформації, а не повідомлення без затримки та будь-якими можливими способами, як це передбачено в Директиві (стаття 4 Директиви), забезпечення публічного доступу до інформації про статус кредитних спілок, що знаходяться у процесі відновлення платоспроможності або ліквідуються, а також не визначено джерела публічного доступу, зокрема, проектом закону не зазначено обов'язковості опублікування у щонайменше двох вітчизняних газетах (стаття 13 Директиви). Щодо інформування кредиторів, зокрема про проходження процесу процедури ліквідації (стаття 18 Директиви), проект Закону частково врегульовує зазначене положення, а саме – уповноважений орган забезпечує лише публічний доступ до інформації, замість належного інформування.

При цьому проектом Закону значною мірою не враховано понятійний апарат, а також не врегульовані положення щодо: позбавлення кредитної установи дозволу на здійснення діяльності (стаття 12 Директиви), індивідуального повідомлення окремих кредиторів про початок процедури ліквідації (стаття 14 Директиви), впливу реорганізаційних заходів та відкриття ліквідаційних справ на інші контракти, зокрема, трудові, (стаття 20 Директиви),

визначення шкоди, завданої членам кредитної спілки (стаття 23 Директиви), розповсюдження положення про професійну таємницю на всіх осіб, які мають отримувати або розповсюджувати інформацію, пов'язану з процедурами ліквідації (стаття 33 Директиви), Також не врегульовано питання транскордонної взаємодії (статті 5 – 8, 19, 21, 22, 24 – 27 Директиви).

Також варто зазначити, що положеннями Директиви чітко описана процедура підтвердження призначення ліквідатора (стаття 28 Директиви). В свою чергу, проект акту передбачає лише його наявність. Таким чином, проект Закону не відповідає принципу правової визначеності, згідно з яким правові норми мають бути достатньо чіткими та вільними від суперечностей.

З огляду на зазначене, проект Закону за своєю метою **не суперечить** Угоді про асоціацію, **але потребує суттєвого доопрацювання** з метою врахування вищезазначених положень Директиви 2001/24.

Голова Комітету

І.О. КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000EED52E0081548200
Дійсний до: 12.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-20/10-2020/199588 від 02.11.2020

249759